

ning efter det Kendskab, jeg har til Forholdene her i Landet, at det har bidraget til, at de kommunale Raad have faaet en forstandig Sammensætning, og at Udviklingen af de kommunale Forhold er inde i et Spor, som jeg mener, man gennemgaaende har Grund til at være tilfreds med og glad for. Ministeriet er af den Opfattelse, at det ogsaa vil have sin Betydning i det politiske Liv, at der aabnes Adgang for Kvinderne til at faa Sæde i de lovgivende Forsamlinger og til at faa Stemmeret. Jeg tror, at det vil bidrage til at tilvejebringe mere Hjertelag, om jeg maa bruge det Udtryk, i dansk Politik, end vi nu ere Vidne til. Jeg tror, at Kvindernes Deltagelse paa Grund af deres varme Interesse for Folkets og Samfundets Anliggender vil øve en gavnlig Indflydelse paa den politiske Udvikling her i vort Land. — De Indvendinger, der ere gjorte, at Kvinderne i for høj Grad blive løsrevne fra deres Hjem, gøre intet Indtryk paa mig, jeg tror ikke, at det vil forholde sig saaledes. Kvinderne kunne, selv om de faa Valgret, i Fremtiden i lige saa høj Grad som hidtil være interesserede i at varetage Hjemmets Interesser. Den Anke er ikke rejst imod Mændene, at de forsømme Hjem og Bedrift, fordi de have faaet politisk Valgret. Jeg tror heller ikke, at en saadan Anke overfor Kvinderne vil have noget paa sig.

Den tredie nye Bestemmelse, der har faaet Udtryk i det foreliggende Lovforslag, er Bestemmelsen om Nedsættelsen af Valgretsaldern fra 30 til 25 Aar, saaledes at Valgbarhedsaldern bliver identisk med Valgretsaldern. Den Valgretsaldern, man har her i Landet, er enestaaende i Europa, idet den i de andre europæiske Lande er lavere. I England, Frankrig, Italien, Grækenland og Portugal er Valgretsaldern 21 Aar, i Sverige, Østerrig og Finland 24 Aar, i Norge, det tyske Rige, i de tyske Enkeltstater, derunder Preussen, i Nederlandene, Belgien og Spanien 25 Aar, og denne Valgretsaldern er, som bekendt, ogsaa gældende paa Island og de vestindiske Øer. Naar Forholdet er det, at man overalt i Europa er inde paa en Valgretsaldern under 30 Aar, mener Ministeriet, at det er forsvarligt at gaa til hos os at nedsætte Valgretsaldern til 25 Aar.

Meningen med dette Forslag er jo i det hele taget at skabe et Folketing, som hviler paa et noget bredere og fyldigere Grundlag end det nuværende. Man drager dermed de andre Kredse af Befolkningen med ind i politisk Deltagelse, i politisk

Virksomhed, hvilket Regeringen mener vil være gavnligt for det politiske Liv. Derfor anbefaler jeg paa Regeringens Vegne dette Lovforslag, som nu er vedtaget i det andet høje Ting, til dette høje Tings Velvillie.

Piper: Den højtærede Konseilspræsident har allerede nu ved Forslagets Forelæggelse betonet, at det er Ordlyden i Grundlovens § 32, der er Skyld i de Klager, der for Tiden fremkomme, over en uretfærdig Valgkredsordning. Den højtærede Konseilspræsident har tillige udtalt, at der var 3 Veje at gaa for at afhjælpe disse Klager: *enten* at opfylde Grundlovens Bud og supplere de nuværende Mandater med 56 nye Pladser og fare saaledes videre fort i Fremtiden, *eller* at vedtage en ny midlertidig Valgkredslov i Lighed med den Fremgangsmaade, man anvendte i 1894, *eller* endelig at gaa til en Grundlovændring, saaledes som det høje Ministerium har valgt. — Hvad det første Alternativ angaar, synes jeg at have erfaret, at samtlige Partier i Rigsdagen ere enige i, at det vilde være en meget uheldig Fremgangsmaade at følge Grundloven og oprette et stedse forøget Antal Mandater. Det vil skabe en ganske uforholdsmæssig Repræsentation, og det er jo givet, at jo større Repræsentationen bliver, desto tungere vil den virke og desto kostbarere vil den blive, til Gavn for ingen og til Skade for Landet. — Den anden Udvej: at vedtage en ny midlertidig Valgkredslov, der raadede Bod paa de værste Mangler, have vi, som sagt, prøvet en Gang, og det har vist sig, at denne Fremgangsmaade kun er Galgenfrist. Om faa Aar vilde der herske ganske samme Utilfredshed som nu, og vi vilde atter staa overfor at maatte træffe endnu en ny midlertidig Ordning eller en mere blivende Ordning, og saa kunne vi lige saa godt gaa til denne straks. — Jeg kan derfor udtale min Tilfredshed med, at Regeringen har valgt den tredie Udvej, nemlig at søge Sagen ordnet ved en Grundlovændring.

Det er Vælgerne i de større Kredse, der føle Uretfærdigheden ved, at deres Stemmer ikke have lige saa megen Betydning, ikke lægge lige saa stort et Lod i Vægtskaaalen, som de Vælgeres, der ere i de mindre Kredse; det er særlig de store Bykredse, der vokse uforholdsmæssigt, og hvor derfor Uretfærdigheden føles i højere Grad. Men skulle vi afhjælpe denne Uret, der bestaar i, at den ene Vælgers Stemme ikke vejer lige saa meget som den andens,